

האומר פרק ששי גימטין

ס.ז.

עין משפט נר מצוה

ס.ה א ב ג מו"י פ"ב
מה"ל גירושין הל"ו
סמ"ג ע"ש נ"ט ט"ע ח"ע
ס"י קב סע"ד ו' ע"ש
נתיב וכו' מ:
ד' ת"ש"ע ח"מ סימן סו
סע"ף ח' א:
ה' מ"י פ"י מ"ה גירושין
ה"ט"ו ש"ע ח"ע סימן יב
סע"ף א':

מוסף רש"י

אוצר בלום, מ"מ פ"ב
מערבין צמורה יחד
(ר"ב"ט ב"ב נו, ושם)
בלום, משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וק"י קב,
לומר
מקומות מועטים הוא
מכר צמשה או צמשה,
וק"י ככל מקום שמכר
הכלה נמוטו (יבמות טו)
וכע"ז ערוכות טב, ובבב"ב
מ"ג מ"ג הי"ט נמי
ביתא מ"ש וה"ל ק"ל
כמה בין צמשה בין
צמשה או צמשה, ב"ב
(ק"ל), ר' יוסי נמוק
עמו, ע"ש וק"י דברי
י"ש כקו המשקולת (ערוכות
טעמי לראותי מציא
לו ככל מקום (שם ט"ד)
טעמו, שיהי מציא טעם
לדבריו כל עשה (בבב"ב
ט"ז), לא חשו חכמים
לדבר זה, לומר לא יקמו
ש"ב ע"ה ו' מן הלוהק וכן
העד של גט לא יא"ח את
האשה (יבמות כ"ה),
הדרן עלך האומר

לשנים תנו הרי אלו יכתבו ויתנו דברי ר' מאיר וש' לומר דלר' מאיר
כיון דהתם סופר פסול הו"ל כאומר אמרו לסופר וכתבו ואתם חתמו
והרי אלו יכתבו היינו יחמומו ואם תאמר אכתי היכי קתני הרי אלו
יכתבו ויתנו לכתלה למאי דאמר דאמון? הא נמי כשר ולא תעשה

כיון דאמר מר לקמן צמעתין גבי אמרו לסופר וכתבו ולפלוני
ופלוני וחתמו כשר הגט אצל לא תעשה: לא שיהא. הלכך לא
גורין, ושמואל לית ליה דרבי ירמיה דאמר חתם סופר שנינו אלא
כתב סופר וחתם עד כדאמרין בהמגרש (לקמן דף פ"א): ולא מוקי לה

ותירך רבינו תם דמשום דאמר לשלשה
שהוא לכתלה? נקט דלר' לישנא
דיכתבו ויתנו אי נמי הכי קאמר
אם צלו לקיים שליחותם יכתבו ויתנו
בעלמך דאי אמרי לאחריני ועבדי
אפי' דיעבד לא מהני אי נמי דזמנין
דמעשה אפי' לכתלה כגון צעשת
דהק: **אמרו** וכתבו וחתמו ויתנו
ולפלוני ופלוני וחתמו. לא דמי לעד
מפי עד דהני מיילי כששמעו מפי
עדים שפלוני ליה מפלוני מנה שלא
נמסרה עדות לאלו המעידים אלא
צפני הראשונים אצל כאן עיקר עדות
לא נמסרה אלא לאלו הראשונים הם
שלוחי בעל שמונה לאלו לעשות לה
גט: **שביחא**. פירש צקונטרס
לשמואל אית ליה צפ' צמחא (לקמן ד' פ"א)
דכתב סופר ועד שנינו ואתיא אפי'
כרבי מאיר ומכל מקום נר"ך לומר
נמי אליביה דלא שכיחא דמתחילה לא
הקשה אלא מכאן דלא מסתברא דפליג
שמואל אדר' ירמיה ור' חסדא:
חכמים לכשיצדקה. יותר מר"מ
ודילמא ר' מאיר חר"ף
ומקשה ור' יהודה מתון ומסיק? וכן
האי גוונא אמרינן בסוף הוריות
(דף ט"ז):

אמרו לסופר וכתבו ולפלוני ופלוני וחתמו
ומשום כיסופא דסופר חיישי ומחתמי חד
מהנך סהדי וסופר בהדיהו ובעל לא אמר
הכי כיון דאמר מר כשר ולא תעשה בן
בישראל לא שכיח וליחוש דילמא אמר להו
לבי תרי אמרו לסופר וכתבו ואתם חתמו
ואזלי הנך משום כיסופא דסופר ומחתמי ליה
לסופר בהדי חד מינייהו ובעל לא אמר הכי
אמרי הא נמי כשר ולא תעשה הוא הניחא
למ"ד כשר ולא תעשה אלא למ"ד כשר
ותעשה מאי איבא למימר אלא רבי יוסי
"תרי אמר ושמואל סבר לה כוותיה בחדא
ופלוג עליה בחדא גופא אמר שמואל אמר
רבי הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרין
לשליח אמר לפניו (ר"ש ברבי מאהר שר"מ
והנינא איש אונו הולקין על רבי יוסי מה
ראה רבי לומר הלכה כר' יוסי אמר לו שתוק
בני שתוק לא ראית את ר' יוסי אילמלי ראיתו
נמוקו עמו דתניא? איסי בן יהודה היה מונה
שבחן של חכמים ר"מ חכם וסופר ר' יהודה
"חכם לכשיצדקה ר' מרפון גל של אגוזין ר'
ישמעאל? חנות מיוונת ר"ע אוצר בלום ר'
יוחנן בן גורי קופת הרוכלים רבי אלעזר בן
עזריה קופה של בשמים? משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וק"י ר' יוסי נמוקו עמו רבי
שמעון טוחן הרבה ומוציא קימעה תנא
משבח קימעה ומה שמוציא אינו מוציא אלא
סובין וכן אמר ר"ש לתלמידיו בניי שנו
מודתי שמדותי תרומות מתרומות מידותיו
של ר"ע גופא אמר לשנים אמרו לסופר
ויכתבו ולפלוני ופלוני וחתמו אמר רב הונא
אמר ר' כשר ולא תעשה זאת בישראל
אמר ליה עולא לרב נחמן ואמרי לה רב
נחמן לעולא מאהר דכשר אמאי לא תעשה
זאת בישראל א"ל חיישינן שמא תשכור עדים
ובי חיישינן? והתניא עדים החתומין על ג' שדה
מקח ועל ג' יאשה לא חשו חכמים לדבר זה
מעשה לא עבדי דבורא קאמרי אמר לשנים
אמרו לסופר וכתבו ואתם חתמו רב חסדא
אמר כשר ולא תעשה רבה בר בר חנה אמר
כשר ותעשה רב נחמן אמר כשר ולא תעשה
רב ששת אמר כשר ותעשה רבה אמר כשר
ולא תעשה רב יוסף אמר כשר ותעשה
ואיבא

א) ס"א ר' ישמעאל ב"ר
יוסי, ט) אבות דר' נתן
פ"ח ע"ש כמה שניתיב?
א) נשמתה שפתי הוא
לאש המדברים. ערוך ערך
הכ"ס, ד) נ"ע פירוש הערוך
ערך תנות, ט) יצמות מ"ט.
ס: צמורה ג: עירובין
ס"א: א) עירובין נ"א.
בבב"ב ל"א, ו) ברמב"ן
גורם רבי ע"ש, ח) יצמות
כ"ה: ט) מלאך עד הסוף
טקף ע"פ מהרש"ל וי'
רש"י א"ל וחי' הר"ן בדעת
רש"י, ו) נשמותין נ"א.
פירש"י נמוקו יוסי וקו דבר
יער' ע"ש המשקולת,
א) בשטמ"ק: ק' היה נר"ך
א"ל ללמד מפי מיד היה
מומין, י"ט בשטמ"ק
שגורין, י"ט בשטמ"ק
מפסיקו, ו) אבות דר'
נתן פ"ח, טו) בדברי לא
הכנה תלמוד כשר חזרו
אבל מה, נ"ע נשמת
ב"מ ק: ד"ה בלמא,
ו) נ"ע רש"י ב"ב נ"א.
ד"ה אולר וכו'.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה חכם ב' וכו'
האי גוונא אמרינן ב' ע'
משנת ר' יוסי ס' כ':

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ושמואל
וכי' ידו כמובן כחך דין
הוא הא כתב:

לעני רש"י

קלוש"א אקלוש"א.
מורוים:

מוסף תוספות

- א. אמר לשנים אמרו
לסופר וכתבו ואתם
חתמו. רש"י:
ב. דבשלשה ליבא
למנו מיד. תוס' הר"ש:
ג. אוצר בלום, מינין
הרבה מעורבין בתורה
ביחד. רש"י צ"ב מ.
ד"ה לאהר. ד. כמו
סגורים. תוס' הר"ש:
ה. כשמעידים שקר.
תוס' יבמות ס':

חנות מיוונת. לשון מזון ואית
דגרסי מווינת לשון זיון:
בלום. צקונטרס גרים צמ"ס כמו
פיו צלום ורגליו מזבולמות
בצבורות (מ:). ואית (ט) דגרסי צמ"ך
כמו בצבאשית רבה (פ' כ"ה) משל
למך שהיו אורזומיו בלוסיס¹ וחמומין
ומעורבין (ט): **דיבורא אמרי**
מעשה לא עבדי. והא דאמרין
סוף פרק צ' דיבמות (דף כ"ה): גבי
מיאנה או שחלצה צפניו ישאנה מפני
שהוא צ"ד ופר"ך בגמרא טעמא דצ"ד
הא צי תרי לא התניא עדים החתומים
על שדה מקח ועל ג' אשה לא חשו
חכמים כו' ומאי קושיא לישני דיבורא
אמרי מעשה לא עבדי כדאמר הכא
דהתם לא הוי אלא דיבורא שאומר
שמיאנה או שחלצה וש' לומר כיון
דהתם על ידי דיבורא² נגמר הדבר
שע"י כך ניסת לשוק מעשה גמור
חשיב ליה אצל הכא איך נגמר על
י"ס ואינו אלא דיבור בעלמא:

הדרן עלך האומר התקבל
ואחריי מדרש ואחריי אגדה נתן לכו לחזור עליהן ולגרוסן עד שהיו י' סדורין צפיו ולא אמר אלמוד מקרא לעצמו מדרש לעצמו אצל כשנעשה
הכס גדול עשה כל התורה מנובעות מטבעות סדר מדרש ספירי וספירא לבין שנהל לעצמן לתלמידיהו והלכות לעצמן ואגדות לעצמן. ונראה צעני
אורכ בלום סגור מסגירות לבדן מחילות (ט) מחילות כמו שעשין צביעות גדולות ליתן חטין מכאן שעורין מכאן עשדים מכאן כמו פיו בלום
ורגליו מזבולמות בצבורות (דף מ:). קלוש"א צלע"ז: **קופה הרוכלים**. מפרש התם (ט) מה רובל זה שצא לעיר שואלין ממנו אפרסמון עכן
אומר הין פלייתו עמך אומר הין קמון עמך אומר הין כך נר"ך אדם לשאלו דבר במקרא משיבו וכן בגמרא וכן במדרש וכן
באגדה. ואין שצח זה דומה לשל ר"ע שנתן לכו תחילה ולמד הכל מזבולל ואח"כ סדרין: **קופה של בשמים**. דומה לקופת הרוכלין אלא שהרוכל
מתוך שאומנתו לכך מרבה מינין יותר וקושר כל אחד בצרור לבדו להיות מוזמן לשאלו: קצ וקני. (ט) לא לימד הרבה כשאר חזרוני אלא מה
שאומר בבית המדרש נקי הוא שהלכה כמותו לעולם: **טוחן הרבה**. שנה הרבה: **מוציא קימעה**. מפרש ליה: **תנא משבח קימעה**. מתלמודו:
ומה שמוציא אינו מוציא אלא סובין. מה ששבח מתלמודו לא שבח אלא דברים שלא נראו שהלכה כמותן: **שנו מודוסי**. למדו תורת:
שמדותי פרומות מודוסי של ר"ע. בחמתים ותרממים מתוך עקרי משניותיו של ר"ע והיינו צריה אחר צריה: **שמה השכור**
עדים. לכך שאמרו צמם בעלה לסופר לכתוב ולעדים לחתום: לא הששו חכמים לדבר זה. מאחר שמכירין חתימתן לא חשו לומר שקר
חתמו: **מעשה לא עבדי**. שיחתמו שקר או יעידו שקר: **דיבורא עבדי**. אומר לאחריים לעשות והאחריים סבורים שהבעל צוה: **ואתם**
חתמו. דליכא למיחש שמה תשכור כיון דאיך חותמין אלא אם כן שמעו מפי הבעל עצמו: ולא טעשה. גזירה הא אלוו הא:
ואיבא

כיון דאמר מר לקמן צמעתין גבי אמרו לסופר וכתבו ולפלוני
ופלוני וחתמו כשר הגט אצל לא תעשה: לא שיהא. הלכך לא
גורין, ושמואל לית ליה דרבי ירמיה דאמר חתם סופר שנינו אלא
כתב סופר וחתם עד כדאמרין בהמגרש (לקמן דף פ"א): ולא מוקי לה
כר' יוסי ולא חיישי מתיב צמיתת
סופר כלל וצין לרבי יוסי וצין לר'
מאיר כשרה החתימה ושמואל לית
ליה דרב חסדא דאמר רבי יוסי היא
וכתב? סופר ודברי הכל היא: **דלמא**
אמר להו. אתם חתמו ואמרו לפלוני
ויכתבו דבזה אמרי' לקמן כשר
ותעשה וחי מנכרת חתימת סופר
צגט אזלי הני סגדי ומחתמי לסופר
משום כיסופא: **הניחא למ"ד כו'**.
פלוגתא היא לקמן צמעתין: **אלא**
ר' יוסי פרטי אמר כו'. אלא ודאי
רבי יוסי תרמי אמר לפסולא צין
שאמר לשלשה תנו צין שאמר אמרו
לפלוני וכתבו ופלוני ופלוני וחתמו
ספול וחקך אמוראי דאמרי לקמן
תעשה ולא תעשה אליבא דרבי מאיר
פליגי דלרבי יוסי פסול לגמרי ואיתא
לרב חסדא דהא דקתני חתם סופר
כשר רבי יוסי היא דליכא למיחש שמה
שליח צוה ולא בעל: **ושמואל**. דאמר
לעיל הדבר נר"ך תלמוד דאי כתבו
כתב (ט) ידו הא כתב הגט נעשה
כאומר אמרו וכשר: **סבר לה כרבי**
יוסי תדא. דאמר שמואל הלכה
כרבי יוסי היכא דלא אמר אמרו:
ופלוג עליה. כאומר אמרו: **נמוקו**
עמו. פירושו עמו לתם טעם לכל
דבריו שהיה מיישב את דבריו: **התם**
וסופר. כדאמרין במסכת סוטה
(דף כ). אמרתי לו לבלל אני: **התם**
לכשיצדקה. כשהיה רואה להיות מתון
ומתישב בדבריו היה חסם: **גל של**
אגוזים. מפרש צמורה דר' נתן
(פ' י"ח) מה גל של אגוזים אדם נוטל
אחת מהן והס נקצנות ונפלות זו על
זו כולן כך ר' טרפון צא תלמיד
ושאלו דבר היה מציא לו ראיה מקרא
מדרש משנה הלכה ואגדה הכל יחד:
תנוס מיוונת. יינה מוכן זה תמיד
שלין חתומי נר"ך לומר ללוקחין
המתמיו ואציא לכם (ט) כך נר"ך אדם
ללמד מפי מוזמן לו ותלמודו ערוך
צמורה דרבי נתן למה היה ר' עקיבא
דומה לעני שנטל קופתו ויאל לשדה
מלא שעורים קר ונתן זה מלא
חטין נתן זה וכן פוליס וכן עדשים
וכשבא לביתו צירר כל מין ומין
לעצמו כך ר"ע כשלמד מרבותיו שמע
דבר מקרא מרבותיו ואחריי הלכה